

אוניברסיטת בר אילן
הפקולטה למשפטים

תרופות במשפט הפרטי

ד"ר מיטל גלבוע

בחינה מסכמת, מועד ב', תשפ"ב

הנחיות כלליות

1. הבחינה בחומר סגור.
2. משך הבחינה: שעתיים; לא תינתן הארכה.
3. סריקה מותרת רק למי שקיבל אישור רשמי ממדור תמיכה והנגשה לכתוב בכתב יד. הסריקה אסורה לשאר הסטודנטים.
4. אורך התשובה לא יעלה על מספר המילים המצוין בכל שאלה). **חריגה ממגבלת המילים לא תיבדק.**

בהצלחה!

פיצוי עונשי, פיצויים על נזק הגוף, ועל כאב וסבל. אני חושבת שמגיע לה פיצוי עונשי, מכיוון שמטרתו להרתיע את החברה, אנחנו רוצים להרתיע אנשים כמו רונן כדי לא לגרום לנזק לאנשים אחרים בכוונה ובמזיד. פיצוי עונשי מתקיים בתנאי שיש מעשה עוולתי במובן הנזקי; (דיני נזיקין הם דיני אשם, יש להוכיח נזק) וזה מתקיים במקרה שלנו (נשבר אפה של רותי ורונן היה צוחק בקול כששמע שהיא צועקת). חשוב לציין שמבחינה חברתית יש לגנות מעשים שנעשו בכוונה (רונן אוהב ומתכוון להידחף באופן אגרסיבי בתורים). חוץ מהפיצוי העונשי אם נתקלה בו בבעיית היריבות (למה התובע יקבל את כל הפיצוי) או הענישה (ענישה במשפט הפרטי), היא יכולה לקבל פיצויים בגין נזק הגוף שנגרם לה וגם כן פיצויים על כאב וסבל כתוצאה מתקיפת רונן לה. לפי הגישה הפוזיטיבית המעוול ישא באחריות על כן על רונן **לפצות אותה** כי זכותה נפגעה והיא לעולם לא הפסיקה להיות שלה, צריך שהפיצוי יהיה בהיקף הפגיעה ושתהיה קורלטיביות ביניהם.

18

(1.1)

לפי פס"ד ג'יק

(1) רוברט סטנברג - טוען שיש הפרה לזכות נורמטיבית, לכן מוצדק פיצוי גבוה יותר, מדובר ביצירת עוולה חדשה שבה אשם מוסרי. במקרה דנן זכותה הנורמטיבית של רותי נפגעה, היא נמצאת במצב של מינוס ורון במצב של פלוס (ארנסט וינריב + אריסטו), על כן מגיע לה פיצוי גבוה יותר כתומאה מפגיעה בזכותה.

(2) nezar - טוען שלא נוצרה עוולה חדשה, אלא מעשה עוולתי, לא משנה הנזק, יש להוכיח אותו, אם הוכחנו נזק אז נקבל פיצוי. עוולה זו גרמה לשני נזקים (נזק מוסרי, נזק גוף) הפיצוי לא על הנזק הפיזי אלא על הדרך שבה נגרם הנזק שהובילה לנזק מוסרי. נזר מייצר ראש נזק נוסף שהוא מוסרי. במקרה הזה רון נדחף בכוונה ובמזיד ובאופן אגרסיבי, והוא היה צוחק, נגרם נזק לרותי (שבירת אפה), על כן מגיע לה פיצוי על הדרך שבה נשבר אפה וזה יצר נזק מוסרי ואשם מוסרי מצדו של רון.

יש לתת לה פיצויים כדי להרתיע אנשים
** שתי התיאוריות אינן פיתרות בעיית הענישה.

18

(1.2)

נכון, התנאים של עקיבה מן היושר הם- א.זכות קניין. ב. אפשרות לעקוב. ג.יחסי אמון. לא התקיימה אפשרות לעקוב אחרי גולגולות הנכס מכיוון שלא הוכחה זכות עקיבה על הנכס, כלומר לא הוכח שהנכסים הם כתוצאה מהפעולות שעשה.

-6

(2.1)

התשובה היא - לא נכון.

הנימוק - לא ניתן סעד של נאמנות קונסט' (אך גם לא של עקיבה).

לא נכון, קלברזי ומלמד מתמקדים בראייה כלכלית, ובמיוחד בנושא פיצויים או צו מניעה, אומרים שכשעלויות עסקה גבוהות נותנים פיצוי(כלל אחריות), וכשנמוכות נותנים צו מניעה(כלל הגנה) מתמקדים ברווחה ויעילות ומקסום רווחה. צדק מתקן עולם של זכויות.

6
(2.2)

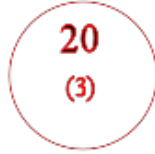
לא נכון, (פיצויים) לפי דעת הרוב נקבע שבמקרה של צורך בעל הצורך יכול להשתמש בנכס ללא רשות בעליו, ואם נגרם נזק לנכס יהיה עליו **לפצות** בעליו. כשעלויות העסקה גבוהות ביהמ"ש ייתן **פיצוי** כדי למנוע סחטנות.

6
(2.3)

נכון, היא פותרת את בעיית תת האכיפה כלומר בעיות (הרגולציה, המוטיבציה, העלויות) כשמתקיימת תביעה רגילה יש בעיות א. עלות תיק גבוהה. ב. התוצאה של התביעה תהיה נמוכה ולא שווה את כל התהליך, ע"כ תביעה ייצוגית מאפשרת מימוש זכויות.

6
(2.4)

התיאוריה הפוזיטיבית (Goldberg & zepursky), אומרים שיש להטיל אחריות על האשם, נשאל מה המצוי ומה הרצוי, יש לכל אדם הת הזכויות והחובה שלא להזיק. כשיש פגיעה בזכות הפרו את זכותי הראשונית כאדם, ואם התובע הוכח שזכותו הופרה אז גם עומדת לו את הזכות המשנית. כלומר התיאוריה הזו אומרת פשוט שהמעוול ישא באחריות. לפי התיאוריה המדינה היא שחקן מרכזי בתוך המערכת התרופתית, אך ד"ר מיטל אומרת שהמדינה אינה חלק מהמשפט הפרטי אלא אם הייתה בכובע של אדם פרטי. לגבי **רעיון ההמשכיות** שבצדק המתקן, התרופה היא החזות של מה שהיה לי במשך הזמן, אנו מסתכלים על היקף הפגיעה וחומררתה. זכותי לעולם לא הפסיקה להיות שלי. התרופה מגלמת את זכותי שממשיכה לפעול (אין שיקולי יעילות). לסיכום, בשתי התיאוריות מדובר בזכויות אך בדרך שונה.

היא אמרה לו להשתמש במניעת התעשרות שלא כדין מכיוון שדיני עשיית עושר מתמקדים בנתבע ובתועלת שלו ולא בנזק שנגרם. דינים אלא הם נטולי אשם. יש 3 יסודות של התעשרות שלא כדין (ס'1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט) (התעשרות, שלא כדין, על חשבוננו של אחר) במקרה דנן שלושת היסודות מתקיימים, לאה התעשרה שלא כדין על חשבוננו של דני. יש נתבע אקטיבי ונתבע פסיבי, לאה היא פסיבית בנסיבות העניין כי היא לא עשתה כלום (פרשת סיטי בנק). על כן ניתן לפסוק נגד לאה סעד של השבה מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט. בעול מושלם הנאמנים תמיד נאמנים. לעומת זאת **צדק מתקן** הוא עולם של זכויות, אם לא נפגעה זכות אז לא הופרה חובה ולכן אין עילה נזיקית, על כן קשה להוכיח שהופרה חובה (פס"ד Palsgraf).

-6

(4)

חסר - ניתן להצדיק סעד של השבה הן לפי עקרון הצדק המתקן והן לפי הרעיון של מניעת התעשרות שלא כדין (אין סתירה בין הדברים).

בנזקין - עוולת התקיפה - פיצויים

. (א) תקיפה היא שימוש בכוח מכל סוג שהוא, ובמתכוון, נגד גופו של אדם על ידי הכאה, נגיעה, הזזה או בכל דרך אחרת, בין במישרין ובין בעקיפין, שלא בהסכמת האדם או בהסכמתו שהושגה בתרמית, וכן נסיון או איום, על ידי מעשה או על ידי תנועה, להשתמש בכוח כאמור נגד גופו שלאדם, כשהמנסה או המאיים גורם שהאדם יניח, מטעמים סבירים, שאכן יש לו אותה שעה הכוונה והיכולת לבצע את זממו. (ב) "שימוש בכוח", לענין סעיף זה – לרבות שימוש בחום, באור, בחשמל, בגאז, בריח או בכל דבר או חומר אחר, אם השתמשו בהם במידה שיש בה להזיק